

İSİM

man – kılavuz sayfalarını biçimler ve görüntüler
manpath – man sayfalarının aranacağı yolu gösterir

KULLANIM

```
man [-acdfFhkKtwW] [--path] [-m sistem] [-p dizge] [-C ayar-dosyası]
    [-M dosyayolu] [-P sayfalayıcı] [-S bölüm-listesi] [bölüm]
    isim ...
```

AÇIKLAMA

man kılavuz sayfalarını biçimler ve görüntüler. Şayet *bölüm* belirtilirse, man komutu bu bölümdeki kılavuzla ilgileneyecektir. *isim* genellikle, bir komut, işlev ya da dosyanın ismi olarak kılavuz sayfasının adıdır. Bununla birlikte, şayet *isim* bir bölü (/) işareti içeriyorsa, man komutu bunu bir dosya belirimi gibi kabul edecektir. Böylece **man ./foo.5** ve hatta **man /cd/foo/bar.1.gz** şeklinde bile komut uygulanabilir.

Kılavuz sayfası dosyalarını **man**'ın nerede aradığı aşağıda açıklanmıştır.

SEÇENEKLER

-C ayar-dosyası

Kullanılacak ayar dosyası belirtilir, öntanımlı olarak **/etc/man.config**'dir (**man.conf(5)**'a bakınız.)

-M dosyayolu

Man sayfalarının aranacağı dizinler belirtilir. Dizinler ':'larla ayrılır. Boş liste **-M** hiç kullanılmamış gibi işlem görür. **KILAVUZ SAYFALARININ ARAMA YOLU** (sayfa: 3) bölümüne bakınız.

-P sayfalayıcı

Kullanılacak sayfalayıcı uygulamasını belirtmek için kullanılır. Bu seçenek **MANPAGER** ortam değişkenini umursamaz. Komutun kullanılmasından sonra **PAGER** değişkeni tekrar devreye girer. Öntanımlı sayfalayıcı olarak, man komutu **/usr/bin/less -isr** kullanır.

-S bölüm-listesi

Aranacak kılavuz bölümlerinin ':' ayrıklı listesi belirtilir. Bu seçenek **MANSECT** ortam değişkenini umursamaz.

-a

Öntanımlı olarak, **man** bulduğu ilk kılavuz sayfasını görüntüledikten sonra devreden çıkacaktır. Bu seçenek ile, sadece bulunan ilk kılavuz sayfasının değil, isimle eşleşen bütün sayfaların gösterilmesi sağlanır.

-c

Bir güncel cat sayfası mevcut olsa bile man sayfasını tekrar biçimler. Bu seçenek sadece, cat sayfasının farklı bir ekran genişliği için derlenmiş olduğu ya da evvelce biçimlenmiş dosyanın bozulması halinde kullanılırsa anlamlıdır.

-d

Man sayfasını görüntülemez, sadece hata ayıklama bilgileri basar.

-D

Yukarıdaki seçenekten farklı olarak man sayfasını görüntülediği gibi hata ayıklama bilgilerini de basar.

-f

what is ile aynıdır.

-F

--preformat

Sadece biçimler, göstermez.

-h

Tek satırlık bir yardım iletisi basar ve çıkar.

-k

apropos ile aynıdır.

-K

Bütün man sayfaları içinde, belirtilen dizgeyi arar. UYARI: Bu işlem, muhtemelen, çok yavaş olacaktır. Bir bölüm belirtmek daha uygundur (sadece bir fikir vermesi açısından: 500 man sayfasının aranması bir dakika sürer)

-m *sistem*

İsmi belirtilen sistem üzerinde aranacak, başka bir man sayfaları kümesi tanımlar.

-p *dizge*

nroff veya **troff**'dan önce çalıştırılacak önışlemci dizilimini belirtmek için kullanılır. Her kurulum bütün önışlemcilerle sahip değildir. Bazı önışlemciler ve bunları belirten harfler şunlardır: eqn (e), grap (g), pic (p), tbl (t), vgrind (v), refer (r). Bu seçenek **MANROFFSEQ** ortam değişkenini yok sayacaktır.

-t

Kılavuz sayfasını standart çıktıya aktarıırken biçimlemek için **/usr/bin/groff -Tps -mandoc** kullanır. **/usr/bin/groff -Tps -mandoc**'dan çıktısının basılmadan önce bazı filtrelerden geçirilmesi gerekebilir.

-w

--path

Aslında man sayfalarını görüntülemeyi, sadece biçimlenecek veya görüntülenecek dosyaların bulunduğu yerleri bildirir. Herhangi bir argüman belirtilmemişse, man komutu tarafından man sayfalarını bulmak için aranan dizinlerin listesini standart çıktıdan görüntüler. Şayet manpath, man'e bir bağ ise, bu durumda "tr-manpath" ile "tr-man —path" eşdeğerdir.

-W

—w gibidir, fakat her satıra tek bir dosya ismi basar ve herhangi bir ek bilgi vermez. **man -aW man | xargs ls -l** benzeri kabuk komutlarında oldukça faydalıdır.

CAT SAYFALARI

Tekrar ihtiyaç duyulduğunda man sayfalarının biçimlenme zamanını kazanmak için, man komutu biçimlenmiş man sayfalarını kaydetmek isteyecektir. Geleneksel olarak **DİZİN/manX** içindeki sayfaların biçimlenmiş halleri, **DİZİN/catX** içinde tutulur. Fakat, man dizini ile cat dizini arasındaki diğer eşleşmeler **/etc/man.config** içinde belirtilebilir. Gerekli cat dizini yoksa, hiçbir cat sayfası kaydedilmeyecektir. Satır uzunluğu 80 karakterden farklı biçimlenmiş hiçbir cat sayfası kaydedilmez. **man.conf** dosyası **NOCACHE** içeriyorsa hiçbir cat dosyası kaydedilmez.

bir man kullanıcısına, **man** suid yapmak mümkündür. Böylece, bir cat dizininin sahibi man kullanıcısı ve izinler 755 (sadece man tarafından yazılabilir) ve cat dosyalarının sahibi man kullanıcısı ve izinleri 644 veya 444 (sadece man kullanıcısı tarafından yazılabilir veya hiç kimse yazamaz) iken, herhangi bir normal kullanıcı cat sayfalarını değiştiremez veya bu dizine başka dosyalar koyamaz. Şayet man, suid olarak tanımlanmamışsa, bütün kullanıcıların cat sayfalarını buraya bırakmasını istersek, cat dizininin izinleri 777 olmalıdır.

-c seçeneği, bir cat sayfası var olsa bile, sayfanın tekrar biçimlenmesini sağlar.

KILAVUZ SAYFALARININ ARAMA YOLU

man komutu kılavuz sayfalarını bulmak için, verilen seçeneklere, ortam değişkenlerine, **/etc/man.config** ayar dosyasına ve bazı yerleşik ve geleneksel yapılara dayanan oldukça karışık bir yöntem kullanır.

İlk olarak, *isim* argümanı bölü (/) karakterini içeriyorsa, man komutu bunu dosyanın kendi belirtimi olarak kabul eder ve arama yapılmaz.

isim argümanı bölü (/) karakterini içermediği normal durumlarda, aranan kılavuz sayfası ile alakalı olabilecek bir dosyayı bulmak için çeşitli dizinleri araştırır.

Şayet **-M** *dosyayolu* seçeneğini belirtirseniz, *dosyayolu* ':' ayrıçlı dizin listesindeki dizinler man komutunun arayacağı dizinlerdir.

Şayet **-M** belirtilmemiş ama **MANPATH** ortam değişkeni belirtilmiş ise, bu değişkenin değerindeki dizin listesi man komutunun arayacağı dizinlerdir.

Şayet **-M** veya **MANPATH** ile dizin listesi açıkça belirtilmemiş ise, **man** komutu **/etc/man.config** ayar dosyasında tanımlanmış olan kendi dizin listesini esas alır. Ayar dosyasındaki **MANPATH** deyimleri, aramada kullanılacak ek dizinleri tanımlar.

Bununla birlikte, **MANPATH_MAP** deyimleri sizin arama yollarınıza eklenir, tabii ki bu sizin komut arama yolunuza bağlıdır (mesela: sizin **PATH** ortam değişkeninize). Komut arama yolunda olabilecek her bir dizin için, kılavuz sayfaları arama yoluna eklenebilecek bir dizin **MANPATH_MAP** deyimi içinde tanımlanır. **man** komutu **PATH** değişkenine bakar ve uygun dizinleri kılavuz sayfaları arama yoluna ekler. Böylece, **MANPATH_MAP**'in tam olarak kullanımında, **man xyz** komutu ile **xyz** komutunu verdiğinizde çalışacak uygulamanın kılavuz sayfasını elde edersiniz.

Ek olarak, komut arama yolundaki (bundan sonra 'komut dizini' olarak anılacaktır) **MANPATH_MAP** ifade-sine sahip olmayan her bir dizin için, **man** komutu, man dizinini, komut dizini altında veya komut dizininin üst dizininin alt dizinlerinde arar.

/etc/man.config içerisine **NOAUTOPATH** deyimini ekleyerek bu yakınlık aramasını iptal edebilirsiniz.

Yukarıda tarif edilen arama yolu içerisindeki her bir dizinde, **man** komutu, bölüm olarak isteğe bağlı bir numara ve olası bir sıkıştırma sonekiyle *konu.bölüm* isimli dosyayı arar. Şayet böyle bir dosya bulamaz ise, *N* kılavuz bölüm numarası olmak üzere **manN** veya **catN** adlı alt dizinlere bakar. Şayet dosya **catN** alt dizininde bulunursa, **man** bu dosyası biçimlenmiş kılavuz sayfaları dosyası (cat sayfaları) olarak kabul eder. Aksi durumda, **man** bu sayfaların biçimlenmediği varsayar. Her ikisi durumda da dosya bilinen bir sıkıştırma biçimine sahip sonek taşıyorsa (örneğin; **.gz**), **man** bu dosyanın gzipli olduğunu kabul eder.

Belirli bir konu için, **man** komutunun bir kılavuz sayfasını nerede bulacağını (veya bulup bulamayacağını) görmek için **--path (-w)** seçeneğini kullanın.

ORTAM DEĞİŞKENLERİ

MANPATH

Şayet **MANPATH** belirtilmiş ise, **man** komutu burada belirtilen yolu kılavuz sayfalarını aramak için kullanacağı yol olarak kabul eder ve otomatik arama yolu ile ayar dosyasındaki ayarlar yok sayılır, ama **-M** seçeneği **MANPATH** ile belirtilen yolun da yok sayılmasını sağlar. [KILAVUZ SAYFALARININ ARAMA YOLU](#) (sayfa: 3) bölümüne bakınız.

MANPL

Şayet **MANPL** belirtilmiş ise, görüntülenecek sayfa uzunluğunu belirlemek için bu değişkeninin değeri kullanılır. Aksi halde, bütün man sayfası tek (ve muhtemelen uzun) bir sayfa halinde görüntülenir.

MANROFFSEQ

Şayet **MANROFFSEQ** belirtilmiş ise; bu değişkenin değeri, **nroff** veya **troff** çalıştırılmadan önce çalıştırılacak önışlemcileri belirlemek için kullanılır. Öntanımlı olarak, sayfalar **nroff**'tan önce tbl önışlemcisinden geçirilirler.

MANSECT

Şayet **MANSECT** belirtilmiş ise; bu değişkenin değeri hangi kılavuz bölümünün araştırılacağını belirlemek için kullanılır.

MANWIDTH

Şayet **MANWIDTH** belirtilmiş ise, bu değişkenin değeri kılavuz sayfasının ne genişlikte görüntüleneceğini belirtmek için kullanılır. Belirtilmemişse sayfa tam ekran genişliğinde görüntülenir.

MANPAGER

Şayet **MANPAGER** belirtilmiş ise; bu değişkenin değeri kılavuz sayfasını görüntüleyecek programın adını tayin etmek için kullanılır. Belirtilmemişse, **PAGER** kullanılır. Eğer hiçbir değer yok ise, **/usr/bin/less -isr** kullanılır.

LANG

Şayet **LANG** belirtilmiş ise; bu değişkenin değeri, **man** komutunun kılavuz sayfası için ilk bakacağı alt-dizini belirtir. Böylece, '**LANG=dk man1 foo**' komutu, **man**'in, **foo** kılavuz sayfaları için ilk olarak **.../dk/man1/foo.1**, eğer bu dosya bulunamazsa, **.../man1/foo.1** dosyasına bakmasını sağlar. Buradaki '**...**' arama yolunda tanımlı bir dizindir.

NLSPATH

LC_MESSAGES

LANG

NLSPATH ve **LC_MESSAGES** çevre değişkenleri (veya ikincisinin olmadığı durumlarda **LANG** değişkeni) mesaj kataloğunu konumlamada rol oynar. (İngilizce sayfalar derlenmiştir ve İngilizce için kataloğa gerek yoktur.) Ayrıca **man** tarafından çağrılan **col (1)** gibi uygulamaların **LC_CTYPE**'i kullandığını unutmayın.

PATH

PATH, kılavuz sayfaları dosyaları için arama yolunu tayin etmeye yardımcı olur. [KILAVUZ SAYFALARININ ARAMA YOLU](#) (sayfa: 3) bölümüne bakınız

SYSTEM

Öntanımlı olarak gelen bir sonraki sistem ismini almak için kullanılır (**-m** seçeneği ile birlikte kullanmak için).

İLGİLİ BELGELER

apropos (1), **whatis (1)**, **less (1)**, **groff (1)**, **man.config (5)**.

YAZILIM HATALARI

-t seçeneği sadece troff benzeri bir uygulama yüklü ise çalışır.

İPUÇLARI

.emacs dosyanıza

```
(global-set-key [(f1)] (lambda () (interactive) (manual-entry (current-word))))
```

satırını eklerseniz, F1'e bastığınız zaman imlecin üzerinde bulunduğu kütüphane çağrısının man sayfası açılır.

Bir man sayfasını düz metin halinde, tersbölüler ve altçizgiler olmadan, görmek isterseniz

```
# man foo | col -b > foo.mantxt
```

komutunu vermeyi deneyin.

ÇEVİREN

Yalçın Kolukisa <[yalcink01 \(at\) yahoo.com](mailto:yalcink01@yahoo.com)>, Kasım 2003

YASAL UYARI

Bu çevirinin telif hakkı yukarıda belirtilen çevirmen(ler)e aittir. Özgün belgenin telif hakkı ve lisans bilgileri varsa ve belge içinde belirtilmemişse belge sonunda belirtilmiş olacaktır. Bu çevirinin lisansı, özgün belge için belirtilmiş bir lisans varsa ve bu lisans çevirinin de aynı lisansa sahip olmasını gerektiriyorsa onunla aynıdır, yoksa GNU GPL lisansı ve her iki durumda da ek olarak aşağıdaki koşullar geçerlidir. GNU GPL lisansı <<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>> adresinden edinilebilir.

BU BELGE ÜCRETSİZ OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİLERİN VEYA KODLARIN NİTELİKLERİ İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGELERİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMMEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BELGELERİN KALİTESİ VEYA PERFORMANSI İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATA VEYA EKSİKLİKTEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİNİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Özgün belgedeki telif hakkı beyanı

Man page for man (and the former manpath)

Copyright (c) 1990, 1991, John W. Eaton.

You may distribute under the terms of the GNU General Public License as specified in the README file that comes with the man 1.0 distribution.

John W. Eaton
jwe (at) che.utexas.edu
Department of Chemical Engineering
The University of Texas at Austin
Austin, Texas 78712

Many changes – aeb

2 Eylül 1995

man(1)

Bu dosya (man1-man.pdf), belgenin XML biçiminin T_EXLive ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

19 Ocak 2007